

Skatteministeriet

13. marts 2015
J.nr. 15-0725147

Til Folketinget – Europaudvalget

Hermed sendes svar på KOM (1998) 0779 spørgsmål nr. 10 af 25. februar 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Eva Kjer Hansen (V).

Benny Engelbrecht

/ Søren Schou

Spørgsmål 10

Ministeren bedes redegøre for, hvilke ændringer regeringen vil arbejde for i forbindelse med revision af forordning 883/04 om koordinering af sociale sikringsydelser. Spørgsmålet stilles som opfølgning på samrådet med ministeren den 19. februar 2015 om børnechecken (EUU alm. del samrådsspørgsmål F).

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at det er socialministeren, som er ressortansvarlig for EU-forordning nr. 883/2004 om koordinering af social sikring.

Regeringen har over det seneste år løbende taget spørgsmålet om velfærdsydelser og fri bevægelighed op over for Kommissionen og andre medlemsstater. Målet er at sikre, at EU-reglerne fremover i højere grad afspejler en virkelighed med meget store indkomstforskelle og velfærdsniveauer blandt medlemsstaterne.

Generelt er det indtrykket, at der kan blive tale om langvarige og vanskelige forhandlinger i forbindelse med en modernisering af forordningen. Det skyldes dels, at medlemsstaterne har indrettet deres nationale velfærdssystemer på meget forskellig vis, dels at de problemer, medlemslandene står over for, derfor er forskellige. Både Kommissionen og medlemsstaterne lægger meget stor vægt på at sikre den fri bevægelighed for arbejdskraft. Hertil kommer et stigende fokus på bekæmpelse af svig og misbrug samt på at smidiggøre administrative processer.

I Kommissionens arbejdsprogram for 2015 er der bebudet en mobilitetspakke, der ”vil tage sigte på at fremme arbejdskraftens mobilitet og sætte ind over for misbrug, bl.a. gennem en bedre koordination mellem socialsikringsystemerne...”. Kommissionen har oplyst, at forslaget vil blive fremsat i 4. kvartal af 2015. Pakken vil bl.a. bestå i et oplæg til en revision af forordning nr. 883/2004 vedrørende arbejdsløshedsforsikring og ydelser ved langtidspleje. Desuden er det oplyst, at Kommissionens udkast forventes at indeholde bidrag fra det nedsatte Refleksionsforum vedrørende forordning nr. 883/2004.

Socialministeriet deltager aktivt sammen med de øvrige berørte ministerier i ovennævnte Refleksionsforum i regi af den Administrative Kommission for koordinering af de sociale sikringsordninger i EU. Refleksionsforummet har til opgave at analysere de udfordringer, som EU-landene står over for i relation til forordning nr. 883/2004. Kommissionen har lagt op til, at medlemslandenes bidrag til debatten i dette forum vil blive analyseret med henblik på inspiration til Kommissionens forslag til ændring af forordning nr. 883/2004.

Drøftelserne i Refleksionsforum tager bl.a. udgangspunkt i en rapport - ”Key challenges for the social security coordination regulations in the perspective of 2020” - udarbejdet af tænketanken trESS, der består af uafhængige eksperter og er finansieret af Kommissionen. Flere eksperter har i denne rapport bidraget til idéer om en nytænkning af forordningens koordinationsregler, herunder om familieydelser.

Fra dansk side er det på møder med Kommissionen samt en række medlemslande tilkendegivet, at regeringen anser dele af forordningens koordinationsregler som forældede, idet de hviler på principper, der stammer fra den første forordning på området fra 1958, som blev vedtaget under andre økonomiske og politiske forudsætninger end i dag. Hertil kommer ændringer af familiestrukturerne i mange medlemslande, herunder at begge ægtefæller typisk er i beskæftigelse. Nogle af reglerne om familieydelse bygger således på familiestrukturer, der i vidt omfang tager afsæt i én forsørger.

Der er således behov for overordnet at genoverveje og modernisere en række af principperne i forordningen. Der har løbende været drøftelser med Kommissionen og øvrige medlemsstater herom, blandt andet om mulighederne for at bringe indeksering af ydelser i spil.

På området for familieydelse vil regeringen arbejde for, at ydelserne, som eksempelvis omfatter den danske børne- og ungeydelse og børnetilskuddet, i fremtiden tilpasses niveauet for leveomkostninger i barnets bopælsland frem for forældrenes beskæftigelsesland, som er det afgørende efter de gældende regler. Hertil kommer, at moderne ligestillingsbetragtninger tilsiger, at ydelserne bør beregnes på grundlag af individuelle rettigheder og ikke i form af afledede rettigheder. Det vil konkret betyde, at man ved udbetaling af familieydelse tager udgangspunkt i barnets bopælsland som kompetent stat.

Fra dansk side har man endvidere bl.a. stillet spørgsmål ved de relativt udviklede regler om beregning af familieydelse, herunder reglerne om, at det land, der har de mest gunstige ydelser, skal yde supplement.

Fsva. arbejdsløshedsdagpenge finder regeringen, at der skal kunne stilles krav om beskæftigelse i en vis periode i beskæftigelseslandet, før der er ret til dagpenge. Gennem mange år er det hensyn i Danmark blevet varetaget ved, at der er stillet krav om 296 timers arbejde inden for 3 måneder, før der er ret til at medregne optjeningsperioder fra det tidligere beskæftigelsesland. Kommissionen har tidligere bebudet en sag mod Finland for et lignende krav, og regeringen har i den forbindelse tilkendegivet, at Danmark vil støtte Finland i en sådan sag, hvis den skulle blive anlagt.

Eftersom der i Kommissionens kommende forslag til ændring af forordning nr. 883/2004 er lagt op til en revision af reglerne om arbejdsløshedsforsikring arbejder regeringen for at få præciseret reglerne, således at det kommer til at fremgå helt klart, at der kan kræves beskæftigelse i en vis periode – fx 2 eller 3 måneder – før der er ret til arbejdsløshedsdagpenge.

I relation til de langsigtede overvejelser om at modernisere forordningen ønsker regeringen, at forordningen skal tage højde for, at mange ydelser er tilknyttet et krav om aktive foranstaltninger (aktivering, opfølgning ved sygdom mv).